

Rent och snyggt

En utredning kring nedskräpning i centrala Landskrona

Handläggare: Hanna Andersson Ljus

Förord

Nedskräpning upplevs av många människor som ett växande problem i samhället samtidigt som nedskräpning kan medföra en rad negativa effekter på omgivningen. Nedskräpning kan påverka turism och handel negativt, ge skador på människor och djur samt skapa otrygghet. Ett nedskräpat område tenderar även att generera ännu mer nedskräpning eftersom det kan ge signaler till människor om att nedskräpning är ett accepterat beteende. Ett område som är nedskräpat kan även generera allvarligare brottstyper såsom skadegörelse.¹

Denna utredning behandlar nedskräpning i centrala Landskrona och presenterar bland annat hur arbetet mot nedskräpning i centrala Landskrona ser ut idag samt hur detta arbete kan utvecklas. Utredningen presenterar även hur fastighetsägare och butiksinnehavare i centrala Landskrona, invånare i Landskrona stad samt anställda inom Landskrona stad ser på nedskräpning i centrala Landskrona. Synpunkter från dessa aktörer har samlats in genom enkätundersökningar och intervjuer.

Denna utredning kan med fördel ses som ett underlag för fortsatt diskussion kring ämnet nedskräpning i centrala Landskrona.

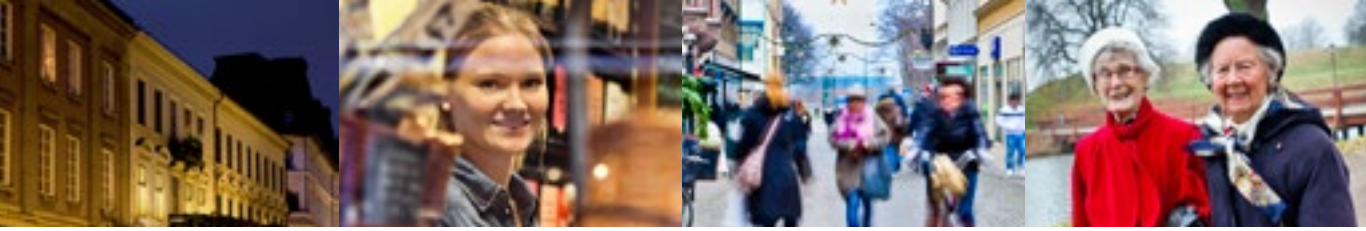
*Landskrona stad
12 december 2012*

¹ Naturvårdsverket. *Särskild satsning för minskad nedskräpning: Delredovisning av regeringsuppdrag 8, 2011, 2012, s. 7f.*

Innehållsförteckning

Förord	2
Begreppsförklaring	4
Hur påverkar nedskräpning brottslighet och trygghet?	5
Hur arbetar Göteborgs Stad mot nedskräpning?	6
Andra goda exempel på arbete mot nedskräpning	8
Hur arbetar Landskrona stad mot nedskräpning i centrala Landskrona?	9
Hur arbetar andra aktörer i centrala Landskrona mot nedskräpning i centrala Landskrona?	10
Hur ser fastighetsägare i centrala Landskrona på nedskräpning i centrala Landskrona?	11
Hur ser butiksinnehavare i centrala Landskrona på nedskräpning i centrala Landskrona?	12
Hur ser invånare i Landskrona stad på nedskräpning i centrala Landskrona?	13
Hur ser anställda inom Landskrona stad på nedskräpning i centrala Landskrona?	14
Sammanställning	16
Utvecklingsförslag för Landskrona stad	17
Referenslista	19
Internetreferenser	19

Begreppsförklaring

Nedskräpning

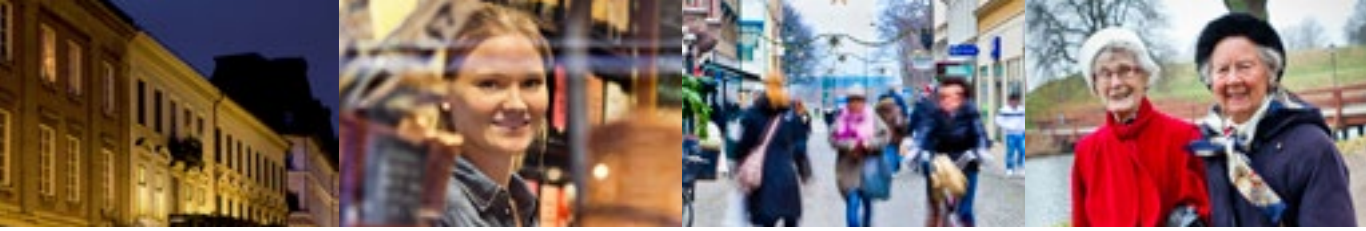
Nedskräpning innebär i denna utredning ”att slänga eller lämna föremål av olika karaktär på marken, t.ex. fimpar, godispapper, snabbmatsförpackningar, tuggummi, påsar, burkar, engångsgrillar, glas- och plastflaskor etc.”.¹ Denna utredning fokuserar därmed på den nedskräpning som utgörs av mindre föremål, då denna typ av nedskräpning kan anses vara vanligast förekommande i centrala Landskrona.

Centrala Landskrona

Det område som på kartan nedan (Landskronas stads stadsindelning) är markerat som *centrum*, är det område som i denna utredning benämns som centrala Landskrona.

¹ Naturvårdsverket, 2012, s. 6.

Hur påverkar nedskräpning brottslighet och trygghet?

Ett nedskräpat område upplevs av många människor som otryggt och otrevligt. Studier visar att nedskräpade områden oftare än andra områden utsätts för ännu mer nedskräpning samt andra brottstyper såsom skadegörelse.¹ Den teori som ligger till grund för mycket av det brottsförebyggande arbete som sker kring nedskräpning är *Broken-Windows-teorin*. Broken-Windows-teorin menar att miljöer som innehåller mycket skräp genererar ännu mer nedskräpning.² Teorin menar bland annat att om mindre förseelser såsom viss typ av nedskräpning förhindras, kommer man generellt också att få ett mer laglydigt samhälle. Teorin menar på samma sätt att samhället tenderar att bli mindre laglydigt om nedskräpning inte förebyggs.³ En människas beteende som innebär att han eller hon skräpar ned, riskerar att smitta av sig till andra människor i omgivningen om inte krafttag mot denna nedskräpning tas i tidigt skede. Att inte ingripa mot nedskräpning i tidigt skede kan innebära att människor fortsätter att skräpa ned, men det kan även innebära att människor begår andra brott, såsom skadegörelse. Detta i sin tur leder till att laglydigheten i samhället minskar.⁴

Ett nedskräpat område kan ge signaler till människor i omgivningen om att nedskräpning är ett accepterat beteende, vilket kan bidra till att nedskräpningen fortsätter eller till och med förstärks. I den nederländska studien *The Spreading of Disorder* från år 2008, har man undersökt om en människas beteende påverkas av hur han eller hon upplever att andra människor i omgivningen följer sociala normer och regler eller inte. I studien satte man flygblad på cyklar vid en cykelparkering och studerade därefter cykelägarnas beteende när de skulle hämta sina cyklar. Vid det första undersökningstillfället fanns en skylt på väggen som förbjöd graffiti samtidigt som väggen var helt fri från graffiti. I denna situation valde 33 procent av cykelägarna att slänga sitt flygblad på marken. Vid det andra undersökningstillfället var väggen fylld med graffiti och i denna situation valde 69 procent av cykelägarna att slänga sitt flygblad på marken.⁵

Ett nedskräpat område kan även ge signaler till omgivningen om att inga eller få människor ansvarar för nedskräpningen, vilket i sin tur kan förstärka känslan av upplevd otrygghet bland samhällets invånare. Att nedskräpning framkallar ökade renhållningskostnader, är ett faktum som också kan förstärka känslan av upplevd otrygghet bland invånare i samhället. Ökade renhållningskostnader kan påvisa att nedskräpningsproblematiken är allvarig och omfattande, men det kan också innebära att pengar, som annars skulle ha spenderats inom helt andra områden, istället behöver användas för städning av gator och torg.⁶

1 Naturvårdsverket, 2012, s. 8.

2 Naturvårdsverket, 2012, s. 11f.

3 Naturvårdsverket, 2012, s. 12.

4 Sahlin, Ingrid och Åkerström, Malin. *Det lokala våldet: Om rädsla, rasism och social kontroll*, 2000, s. 184.

5 Naturvårdsverket, 2012, s. 12.

6 Naturvårdsverket, 2012, s. 7f.

Hur arbetar Göteborgs Stad mot nedskräpning?

En stad som utmärker sig när det handlar om arbete mot nedskräpning är Göteborgs Stad. År 2012 tog Göteborgs Stad hem stiftelsen Håll Sverige Rents utmärkelse *Årets kommun* för tredje året i rad. Denna utmärkelse delas ut till den kommun som lyckas engagera störst andel invånare i de Nationella Skräpplockardagarna¹. Göteborgs Stad deltar även i stiftelsen Håll Sverige Rents skräpmätning², vilken visar att nedskräpningen i Göteborg har minskat med 50 procent mellan år 2009 och år 2011.³

Hur städas centrala Göteborg?

I centrala Göteborg⁴ städas körbanor en gång i veckan, med extra städinsatser på helger under perioden maj till november. Cykelbanor städas en gång i veckan och vid behov kan cykelbanorna städas oftare under perioden maj till november. Gångbanor och torg städas sju dagar i veckan året runt och under sommarmånaderna spolas även vissa ytor rena. Busshållplatser och spårvagnshållplatser kontrolleras varje vecka. Papperskorgar töms minst en gång per dag från måndag till fredag, men det förekommer även extra tömningar av papperskorgar på särskilda platser under perioden maj till september.⁵

Hur arbetar Göteborgs Stad i övrigt mot nedskräpningsproblematiken?

Fler och nya papperskorgar är en åtgärd som Göteborgs Stad genomför för att minska nedskräpningsproblematiken. I Göteborgs Stad har man tagit fram en ny papperskorg som kallas för *Göteborgspapperskorgen*. Göteborgspapperskorgen är orange för att synas tydligt samtidigt som många av de nya papperskorgarna har speciella retrurrör placerade på sidan för att öka återvinningen. Många av de nya papperskorgarna har även askfat i locket. I Göteborg finns det idag ungefär 4 300 papperskorgar och ungefär hälften av dessa är utformade som den nya Göteborgspapperskorgen.⁶

Trygg, vacker stad är en samverkansorganisation inom vilken olika aktörer i Göteborg, till exempel förvaltningar och enskilda organisationer, tillsammans arbetar för att öka tryggheten samt för att skapa en bättre stadsmiljö i Göteborg. Genom till exempel *TÄNK-kampanjen*, med budskapet: "Var rädd om Göteborg TÄNK på var du slänger ditt skräp", arbetar samverkansorganisationen med att förändra människors attityd till nedskräpning. Ett viktigt inslag i TÄNK-kampanjen är aktiviteten *Förskolorna och Skolornas Vårstädning*. Syftet med denna aktivitet är att skapa goda och hållbara attityder till nedskräpning hos barn och ungdomar. Förskolorna och Skolornas Vårstädning är idag Göteborgs största städaktivitet med ungefär 62 000 deltagande barn och ungdomar under april månad varje år.

1 "Varje år utlyser Håll Sverige Rent nationella skräpplockardagar, en manifestation mot nedskräpningen som har deltagare över hela landet. Skräpplockardagarna har visat sig vara ett mycket användbart verktyg för kommuner som vill engagera invånare och verksamheter i den egna kommunen mot nedskräpningen."

2 "Genom skräpmätningen, eller mätningen av skräpfrekvens, kan man få reda på omfattningen av nedskräpningen och vad skräpet består av."

3 Stiftelsen Håll Sverige Rents hemsida, www.hsr.se och Göteborgs Stads hemsida, www.goteborg.se.

4 På Göteborgs Stads hemsida används begreppet *absoluta centrum*. I denna utredning används istället begreppet centrala Göteborg.

5 Göteborgs Stads hemsida.

6 Göteborgs Stads hemsida.

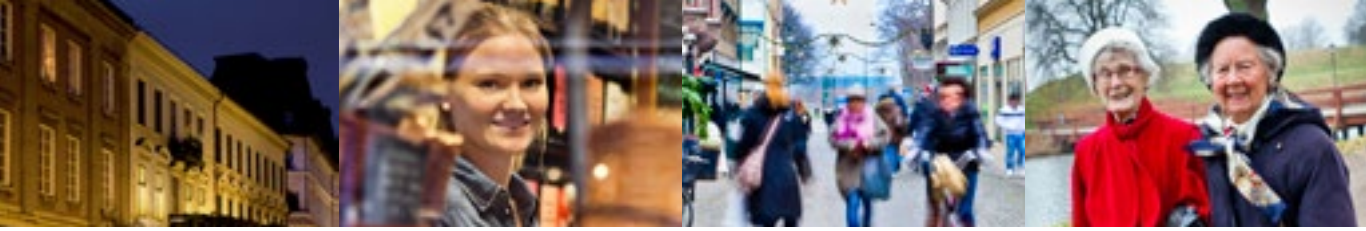

Samverkansorganisationen Trygg, vacker stad fokuserar även på att få fler människor att använda papperskorgen samt på att få fler människor att engagera sig i olika städaktiviteter. Bland annat har man de senaste åren valt att under fem dagar om året inte städa centrala Göteborg för att påvisa hur skräpigt det blir. *Volontärstädning* är ytterligare en aktivitet som man använder sig av för att få privatpersoner och föreningar att hjälpa till att städa på allmänna platser i Göteborg.⁷

Så här arbetar Göteborgs Stad mot nedskräpning:

- » Fler och nya papperskorgar. Göteborgspapperskorgen är en ny orange papperskorg som (ofta) är utrustad med ett speciellt retrurrör på sidan samt ett askfat i locket.
- » Aktivt samarbete mellan olika aktörer inom samverkansorganisationen Trygg, vacker stad. Syftet är att öka tryggheten samt att skapa en bättre stadsmiljö i Göteborg.
- » TÄNK-kampanjen fokuserar på att förändra människors attityd till nedskräpning genom budskapet: "Var rädd om Göteborg TÄNK på var du slänger ditt skräp".
- » Förskolorna och Skolornas Vårstädning är idag Göteborgs största städaktivitet med ungefär 62 000 deltagande barn och ungdomar under april månad varje år.
- » Under fem dagar om året väljer man att inte städa centrala Göteborg för att påvisa hur skräpigt det blir.
- » Volontärstädning syftar till att få privatpersoner och föreningar att hjälpa till att städa på allmänna platser i Göteborg.

⁷ Göteborgs Stads hemsida.

Andra goda exempel på arbete mot nedskräpning

Håll Sverige Rent-appen

Stiftelsen Håll Sverige Rent har tagit fram en mobilapplikation för kartläggning av skräp, den så kallade Håll Sverige Rent-appen. Håll Sverige Rent-appen är ett nytt verktyg för kommuner och andra markägare att förebygga nedskräpning. Med mobilapplikationen kan vem som helst fotografera skräp och därefter skicka in en rapport till stiftelsen Håll Sverige Rent. Rapporten som skickas in registrerar automatiskt var på en karta som fotograferingen av skräpet har ägt rum. Alla kommuner i Sverige har möjlighet att använda Håll Sverige Rent-appen och en kommun kan ta del av inskickade rapporter på tre olika sätt. Ett sätt är genom att integrera Håll Sverige Rents rapportering med kommunens eget system för felanmälan och ärendehantering, så att de inskickade rapporterna hamnar direkt i kommunens ärendehanteringssystem. År 2011 var Södertälje kommun först i Sverige med att koppla ihop sitt eget ärendehanteringssystem med Håll Sverige Rent-appen. Ett annat sätt är att kommunen får tillgång till Håll Sverige Rents databas, i vilken alla inskickade rapporter hamnar. Ett tredje och sista sätt är att kommunen får alla inskickade rapporter skickade till sig via e-post.¹

iPhone-appen: Borås rent och snyggt

Borås Stad har tagit fram mobilapplikationen Borås rent och snyggt för iPhone. I denna mobilapplikation finns bland annat information om var alla papperskorgar och återvinningsstationer i centrala Borås är placerade. På Borås Stads hemsida menar man att det i den offentliga debatten ofta efterfrågas fler papperskorgar och att många människor har synpunkter på var det saknas papperskorgar. I mobilapplikationen Borås rent och snyggt finns därför även en funktion som gör det möjligt för människor att ge förslag på var de anser att nya papperskorgar bör sättas upp. De synpunkter som skickas in sammanfattas och vägs in i Borås Stads fortsatta arbete med att minska nedskräpningen i Borås.²

Vill du veta mer?

Håll Sverige Rent-appen: www.hsr.se

Skriv *vad kan jag göra* i sökrutan.

iPhone-appen: Borås rent och snyggt: www.boras.se

Skriv *iPhoneapp* i sökrutan.

1 Stiftelsen Håll Sverige Rents hemsida.

2 Borås Stads hemsida, www.boras.se.

Hur arbetar Landskrona stad mot nedskräpning i centrala Landskrona?

Information om hur Landskrona stad arbetar mot nedskräpning i centrala Landskrona är hämtad från de intervjuer som har genomförts med en parkingenjör och två parkarbetare, alla tre anställda på teknik- och serviceförvaltningen inom Landskrona stad.

Hur städas centrala Landskrona?

Centrala Landskrona städas sju dagar i veckan från mitten av maj månad till mitten av september månad. Under denna period städas centrala staden av två parkarbetare under ordinarie arbetstid 07.00 till 15.30 varje helgfri vardag samt efter behov varje lördag och helgdag.

Från mitten av september månad till mitten av maj månad, städas centrala Landskrona sex dagar i veckan, från måndag till lördag. Under denna period städas centrala staden av två parkarbetare under ordinarie arbetstid 07.00 till 15.30 varje helgfri vardag samt efter behov varje lördag. Vid behov kan även extra städinsatser på helgdagar under denna period tillkomma.

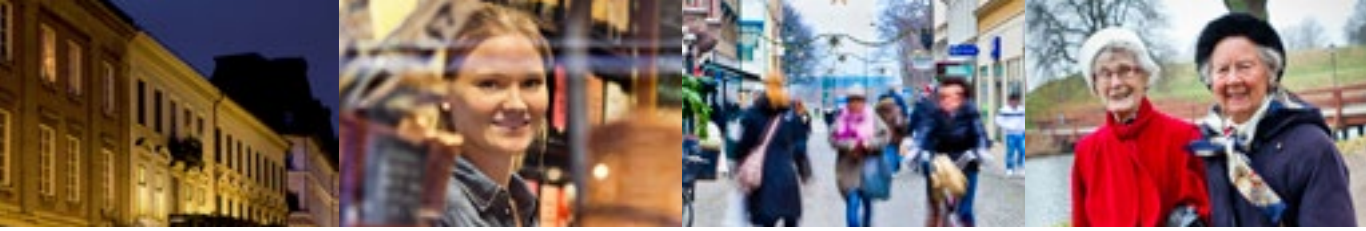
De två parkarbetarnas arbete kompletteras med att gågator och torg varje måndag och fredag städas med en mindre sopmaskin samtidigt som en större sopmaskin städar alla körbanor en gång i veckan. Landskrona stad förvaltar de busshållplatser i centrala staden som saknar busskurer. Ansvaret för renhållningen av de busshållplatser med busskurer ligger på annan aktör.

De flesta papperskorgar som finns i centrala Landskrona töms dagligen. Resterande papperskorgar töms efter behov, dock minst en gång i veckan. Längs gågatorna i centrala staden finns inga hundlatriner utplacerade, men de hundlatriner som är utplacerade i centrala Landskrona töms var sjunde dag.

Hur arbetar Landskrona stad i övrigt mot nedskräpningsproblematiken?

En del av de papperskorgar som finns i centrala staden är utrustade med ett askfat i locket, men det finns även enskilda askfat utplacerade på olika platser i centrala Landskrona. Längs gågatorna finns elva askfat utplacerade. Vid den tidpunkt då intervjuerna genomfördes, var ytterligare tio askfat beställda. Dessa askfat kommer att placeras ut på strategiskt valda platser i centrala Landskrona.

Anställda inom Landskrona stad arbetar lyhört genom att lyssna till synpunkter om var det finns mycket skräp samt om var städinsatser bör sättas in. De parkarbetare som ansvarar för renhållningen av centrala Landskrona håller kontinuerlig koll på vilka platser i centrala staden som är utsatta för ett högt nedskräpningstryck, vilket bidrar till att papperskorgar kan placeras ut på de platser som är i behov av både nya och fler papperskorgar. Även parkingenjören arbetar aktivt med att få nedskräpningsproblematiken att minska. Parkingenjörens arbete handlar bland annat om att få butiker i centrala Landskrona att certifiera sig med skyltar som sätts upp på skyltfönstren. Detta certifikat ska ge ett budskap till omgivningen om att ansvariga för en viss butik städar och håller rent utanför sin butik.

Hur arbetar andra aktörer i centrala Landskrona mot nedskräpning i centrala Landskrona?

Aktörer såsom fastighetsägare och butiksinnehavare i centrala Landskrona samt ansvarigt företag för busshållplatser med busskurer i centrala Landskrona har ett ansvar för att centrala staden ska vara en ren plats. Information om hur dessa aktörer arbetar mot nedskräpning är hämtad från de enkätundersökningar och intervjuer som har genomförts med dessa tre aktörer.

Fastighetsägare i centrala Landskrona

Att vara fastighetsägare i Landskrona innebär att man har ett ansvar för renhållningen av de gångbanor och trottoarer som ligger i anslutning till fastighetsgränsen. De fastighetsägare som har fastigheter inom kommunen och där Landskrona stad sköter renhållningen av gator och vägar, har alltså skyldighet att hålla gångbanan utanför sin fastighet ren och välskött. Detta innebär bland annat att skräp ska plockas upp.¹

Samtliga av fyra tillfrågade fastighetsägarna i centrala Landskrona arbetar mot nedskräpning genom att hålla rent runt sina fastigheter. Tre fastighetsägare menar att denna renhållning sker dagligen. En fastighetsägare beskriver hur de har satt upp egna papperskorgar på sina fastigheter för att minska nedskräpningsproblematiken.

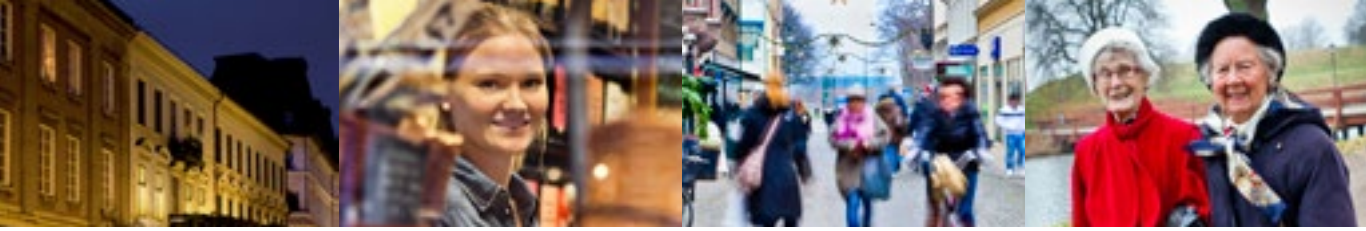
Butiksinnehavare i centrala Landskrona

4 av 7 tillfrågade butiksinnehavare i centrala Landskrona beskriver hur de arbetar mot nedskräpning genom att hålla rent utanför sina butiker. Flera butiksinnehavare arbetar dessutom mot nedskräpning genom att ha papperskorgar utplacerade både inne i och utanför butiken.

Ansvarigt företag för busshållplatser med busskurer i centrala Landskrona

Ansvarigt företag för busshållplatser med busskurer i centrala Landskrona städar dessa platser en gång i veckan. De papperskorgar som är utplacerade vid busshållplatserna töms av samma företag i samband med städinsatsen på platsen.

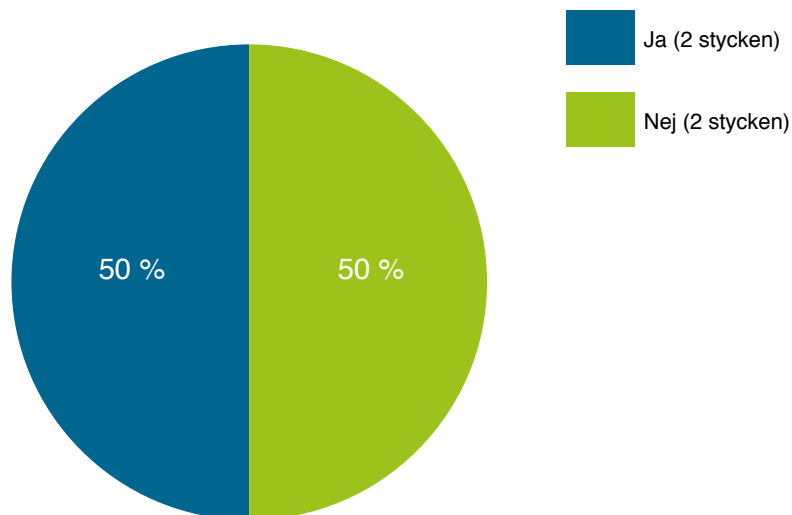
¹ Landskrona stad. *Samhällsinformation från Landskrona stad: Information till dig som bor i Landskrona*, 2010.

Hur ser fastighetsägare i centrala Landskrona på nedskräpning i centrala Landskrona?

2 av 4 tillfrågade fastighetsägare i centrala Landskrona upplever att centrala staden är en ren plats att vistas på, medan två fastighetsägare upplever att centrala staden inte är en ren plats (se figur 1). De fastighetsägare som upplever att centrala Landskrona inte är en ren plats menar att det är skräpigt på gator och att det är papper, cigarettfimpar och hundbajs som förorsakar nedskräpningen.

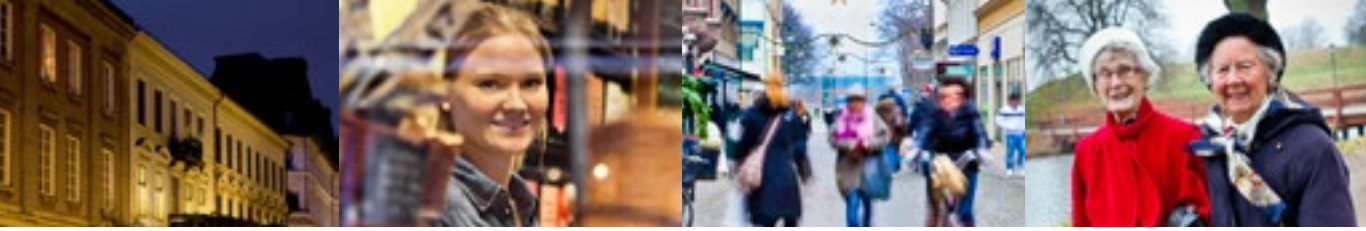
FIGUR 1 - Upplever fastighetsägare i centrala Landskrona att centrala Landskrona är en ren plats att vistas på?

Två fastighetsägare upplever att det finns tillräckligt många papperskorgar i centrala Landskrona. En fastighetsägare anser att antalet papperskorgar är bristfälligt medan en svarar "vet inte" på denna fråga.

Hur ser fastighetsägare i centrala Landskrona att arbetet för att minska nedskräpning i centrala Landskrona kan utvecklas?

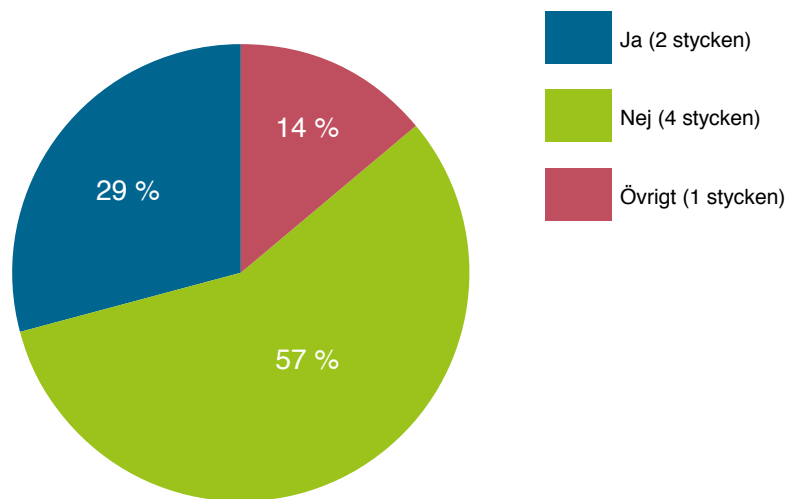
- » Placera ut fler papperskorgar och askfat.
- » Mer belysning.
- » Fler aktörer som rengör och städar.
- » Tätare frekvens på den städning av körbanor som sker en gång i veckan med stadens större sopmaskin.
- » Mer information kring nedskräpningsproblematiken till Landskronas invånare.

Hur ser butiksinnehavare i centrala Landskrona på nedskräpning i centrala Landskrona?

2 av 7 tillfrågade butiksinnehavare i centrala Landskrona upplever att centrala staden är en ren plats att vistas på. Fyra butiksinnehavare upplever att centrala staden inte är en ren plats, medan en butiksinnehavare svarar ”så där” på denna fråga (se figur 2). De butiksinnehavare som upplever att centrala Landskrona inte är en ren plats menar att ”det ligger skräp överallt” och att parkerna inte är rena platser. Butiksinnehavarna upplever att det är hundbajs, papper, godis- och glasspapper och tuggummi som förorsakar nedskräpningen.

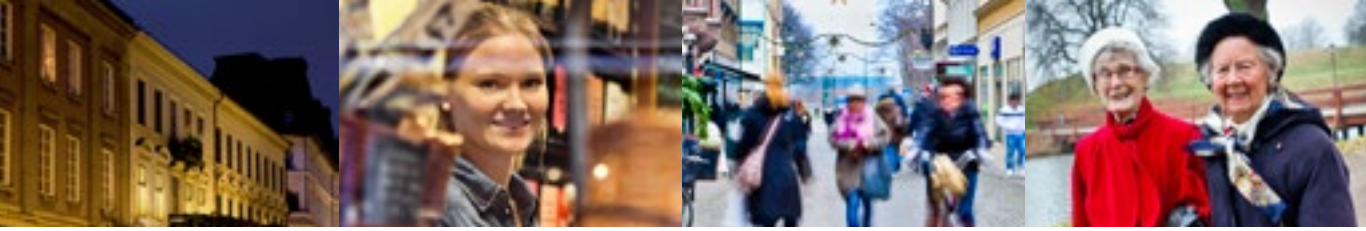
FIGUR 2 - Upplever butiksinnehavare i centrala Landskrona att centrala Landskrona är en ren plats att vistas på?

Fyra butiksinnehavare upplever att det finns tillräckligt många papperskorgar i centrala Landskrona, medan två butiksinnehavare upplever att det finns för få. En butiksinnehavare svarar varken ja eller nej på frågan om det finns tillräckligt många papperskorgar i centrala Landskrona.

Hur ser butiksinnehavare i centrala Landskrona att arbetet för att minska nedskräpning i centrala Landskrona kan utvecklas?

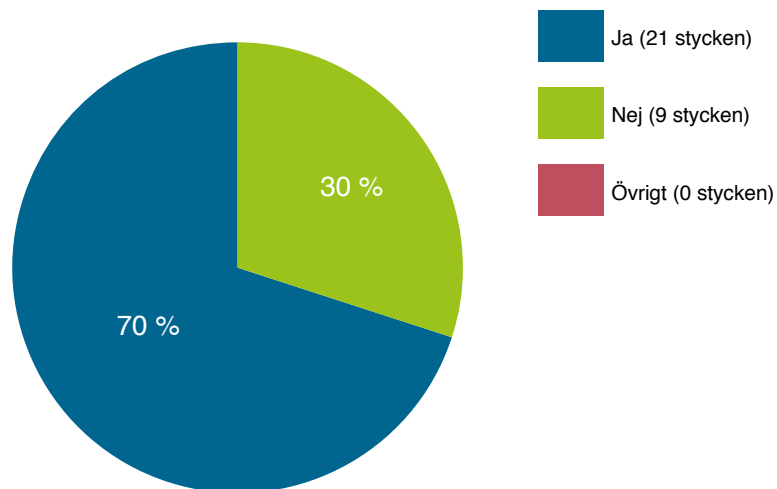
- » Placera ut fler och olika sorters papperskorgar – en för läskburkar, en för skräp och en för hundbajs. Placera ut roliga och färgglada papperskorgar i olika höjder så att de tydligt syns och så att både barn och vuxna når dem.
- » Mer information kring nedskräpningsproblematiken till Landskronas invånare.
- » Få alla Landskronas invånare att tillsammans hålla centrala staden ren.
- » Se till att tomma lokaler ser rena ut – inga gamla skyltar och smutsiga fönster.
- » Tvätta gator med jämna mellanrum.

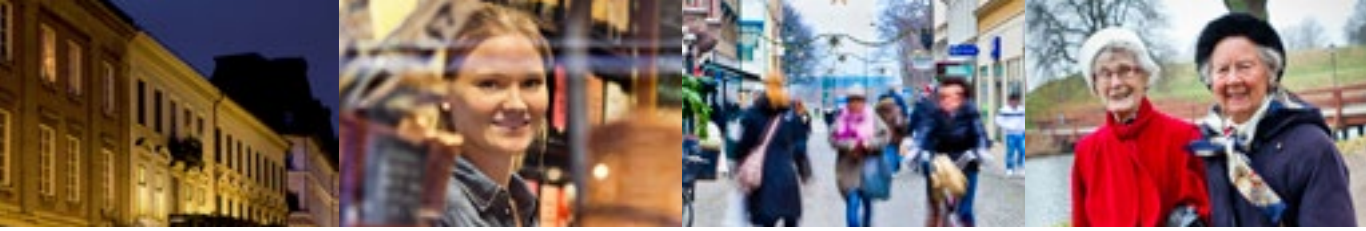
Hur ser invånare i Landskrona stad på nedskräpning i centrala Landskrona?

21 av 30 tillfrågade invånare i Landskrona stad upplever att centrala staden är en ren plats att vistas på, medan nio invånare upplever att centrala staden inte är en ren plats (se figur 3). Dessa nio invånare upplever inte att torg, gator och gångbanor är rena platser. Andra platser som upplevs som skräpiga är vid bänkar, utanför matställen, vid uttagsautomater samt utanför nattklubbar. Invånarna upplever att det är cigarettfimpar, hundbajs, papper, smuts på bänkar, tuggummi, snus, förpackningar, plastburkar och kvitton som förorsakar nedskräpningen. En invånare menar att det är "allmänt jättesmutsigt, undviker gatan" medan en annan invånare beskriver hur "torgen är fina". Ytterligare två invånare beskriver gator och torg i centrala Landskrona som "rent och fint" och som "mycket grönt".

FIGUR 3 - Upplever invånare i Landskrona stad att centrala Landskrona är en ren plats att vistas på?

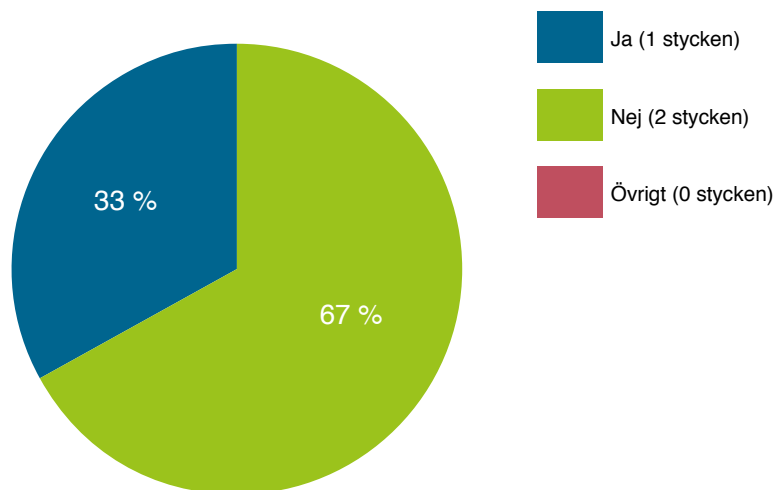
24 invånare upplever att det finns tillräckligt många papperskorgar i centrala Landskrona, medan sex invånare upplever att antalet papperskorgar är bristfälligt. Flera invånare upplever att papperskorgarna inte används som de ska och en invånare beskriver hur papperskorgarna i centrala Landskrona "räcker för mig men inte för andra". Flera invånare upplever dessutom att det finns för få hundlatriner utplacerade i centrala staden.

Hur ser anställda inom Landskrona stad på nedskräpning i centrala Landskrona?

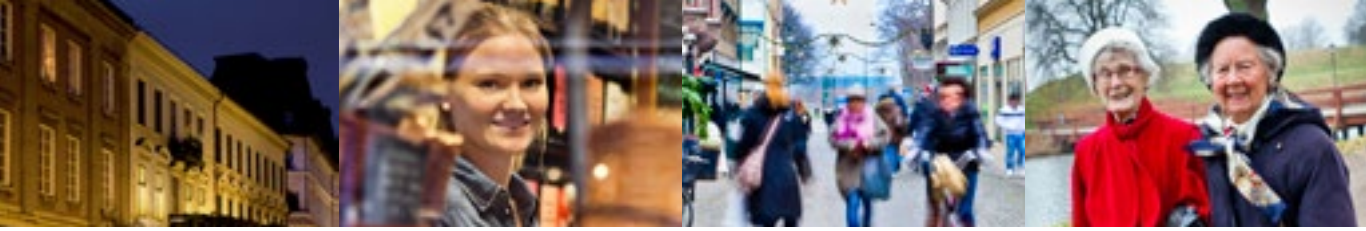
De två parkarbetarna, anställda på teknik- och serviceförvaltningen inom Landskrona stad, upplever inte att centrala Landskrona är en ren plats att vistas på. Den parkingenjör som också är anställd på teknik- och serviceförvaltningen inom Landskrona stad upplever att centrala Landskrona, trots ett relativt stort nedskräpningstryck, är en ren plats att vistas på (se figur 4). Parkingenjören menar att detta beror på att anställda inom Landskrona stad arbetar effektivt mot nedskräpning i centrala staden. En parkarbetare menar att det är skräpigt överallt men att det dock är värre på vissa platser. Båda parkarbetarna är överens om att cigarettfimpar och hundbajs förorsakar en stor del av nedskräpningen. Parkingenjören menar på samma sätt att cigarettfimpar på marken är ett problem, dock enbart på vissa platser.

FIGUR 4 - Upplever anställda inom Landskrona stad att centrala Landskrona är en ren plats att vistas på?

Båda parkarbetarna upplever att det finns tillräckligt många papperskorgar i centrala Landskrona, men de upplever samtidigt att papperskorgarna inte används som de ska. Parkingenjören upplever att det möjligtvis skulle kunna finnas fler papperskorgar i centrala staden. Dock menar parkingenjören att detta ansvar inte enbart ligger på Landskrona stad, utan även på andra aktörer i centrala Landskrona, till exempel fastighetsägare.

Parkingenjören upplever att flera aktörer i centrala Landskrona, till exempel butiksinnehavare, restaurangägare och fastighetsägare, ofta för över skräp från sin mark till den mark som Landskrona stad ansvarar för. En parkarbetare upplever på samma vis att andra aktörer för över sitt skräp till de gator som Landskrona stad städar.

Hur ser anställda inom Landskrona stad att arbetet för att minska nedskräpning i centrala Landskrona kan utvecklas?

- » Få alla aktörer i centrala Landskrona att hjälpas åt och att ta sitt ansvar.
- » Mer information kring nedskräpningsproblematiken till Landskronas invånare, framförallt till barn och ungdomar.
- » Mer personal och större ekonomiskt bidrag för att kunna hantera nedskräpningstrycket i centrala staden.
- » Få invånare i Landskrona stad att använda de papperskorgar och de askfat som finns utplacerade i centrala staden.

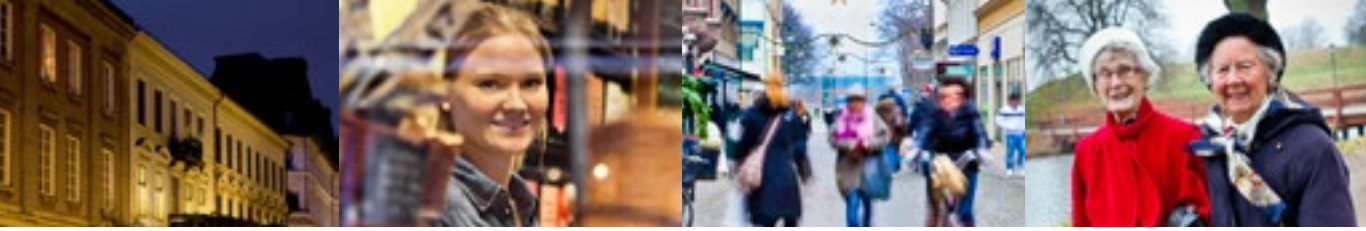
Hur kan arbetet för att minska nedskräpning i Landskrona utvecklas enligt överenskommelse om samverkan för ökad trygghet i Landskrona 2013/2014?

Överenskommelse om samverkan för ökad trygghet i Landskrona är Landskrona stads och Närpolisen i Landskronas gemensamma åtgärdsplan. Överenskommelsen innehåller åtgärdsplaner från olika aktörer, bland annat från teknik- och serviceförvaltningen inom Landskrona stad.¹ I sin åtgärdsplan i överenskommelse om samverkan för ökad trygghet i Landskrona 2013/2014² beskriver teknik- och serviceförvaltningen hur arbetet mot nedskräpning i Landskrona kan utvecklas. Några exempel på dessa utvecklingsförslag är:

- » Att återinföra en kundtjänst dit allmänheten kan rapportera fel och brister via telefon eller via personligt besök.
- » Att med vägledning från stiftelsen Håll Sverige Rent, införa aktiviteter och utbildning riktade mot barn.
- » Att genom ett samarbete mellan olika förvaltningar, organisera frivilliga insatser där till exempel föreningar och ideella organisationer medverkar.
- » Att inrätta en tjänst med fokus på renhållning, där arbetsuppgifterna till exempel ska bestå av att samordna stadens olika resurser samt att organisera kampanjer.

¹ Landskrona stad. *Överenskommelse om samverkan för ökad trygghet i Landskrona* 2012, 2012.

² Överenskommelse om samverkan för ökad trygghet i Landskrona 2013/2014 är i skrivande stund under bearbetning. När överenskommelsen färdigställs, återfinns den på Landskrona stads hemsida, landskrona.se.

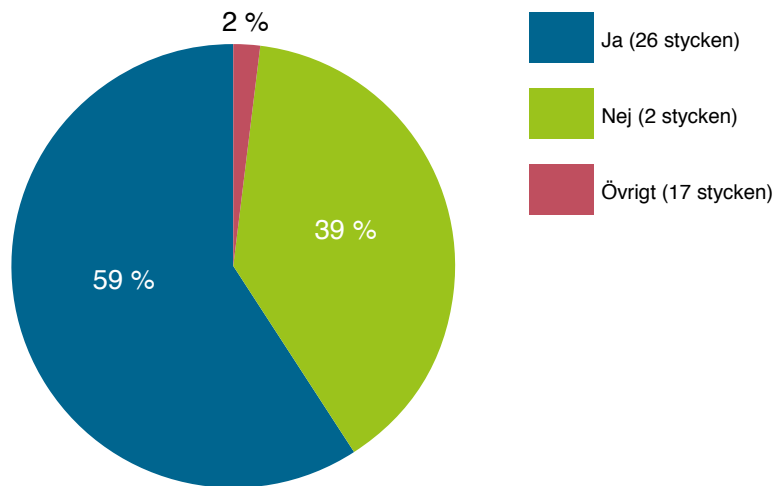

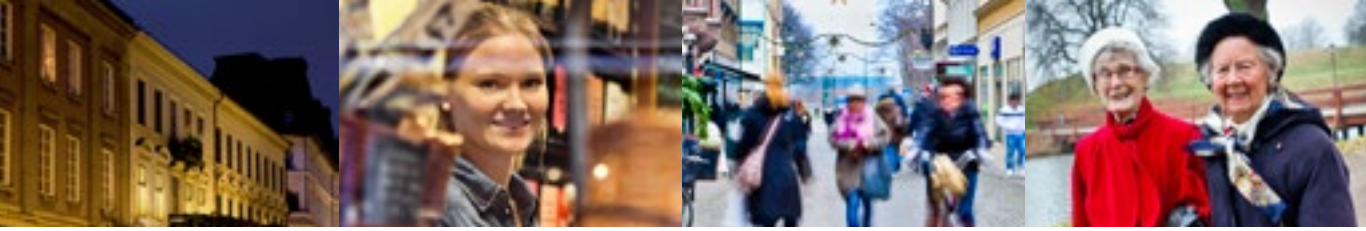
Sammanställning

Sammanlagt har 44 tillfrågade (fastighetsägare och butiksinnehavare i centrala Landskrona, invånare i Landskrona stad samt anställda inom Landskrona stad) deltagit i de enkätundersökningar och intervjuer som har genomförts.

26 av 44 tillfrågade upplever att centrala Landskrona är en ren plats att vistas på. 17 tillfrågade upplever att centrala staden inte är en ren plats, medan en tillfrågad svarar ”sådär” på denna fråga. Detta innebär att 59 procent av de tillfrågade upplever att centrala Landskrona är en ren plats att vistas på samtidigt som 39 procent upplever att centrala staden inte är en ren plats att vistas på (se figur 5).

FIGUR 5 - Upplever anställda inom Landskrona stad att centrala Landskrona är en ren plats att vistas på?

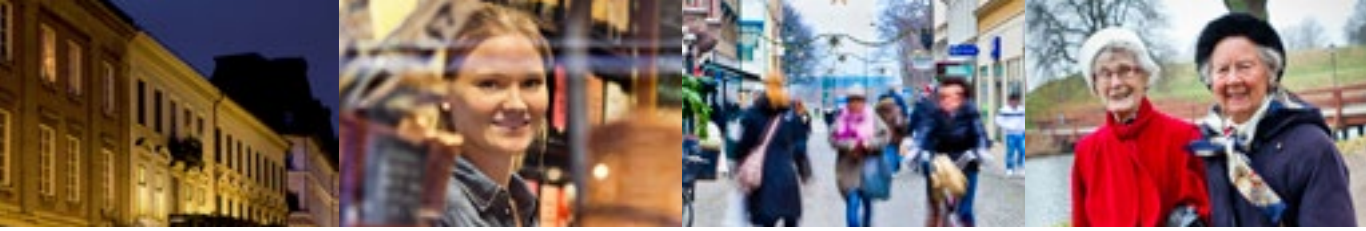

Utvecklingsförslag för Landskrona stad

Landskrona stad har under många år arbetat aktivt mot nedskräpning i Landskrona. Att utveckla ett redan etablerat arbete mot nedskräpning kan bidra till att centrala Landskrona blir en ännu renare plats att vistas på. *Hur kan Landskrona stads arbete mot nedskräpning i centrala Landskrona utvecklas?*

Eftersom ett nedskräpat område upplevs som otryggt och otrevligt av många människor samt eftersom ett nedskräpat område tenderar att dra till sig ännu mer skräp, är det av stor vikt att aktivt och kontinuerligt arbeta för att minska nedskräpning. Flera aktörer i centrala Landskrona, till exempel anställda inom Landskrona stad och fastighetsägare, har ett ansvar för att centrala staden ska vara en ren plats att vistas på. Det faktum att två anställda på teknik- och serviceförvaltningen inom Landskrona stad upplever att flera aktörer i centrala Landskrona ofta för över skräp från sin mark till den mark som Landskrona stad ansvarar för, påvisar att det finns ett behov av ett bättre samarbete mellan centrala stadens olika aktörer kring nedskräpningsfrågan. Enligt teknik- och serviceförvaltningens åtgärdsplan i överenskommelse om samverkan för ökad trygghet i Landskrona 2013/2014 samt enligt anställda inom Landskrona stad, är ett samarbete mellan centrala Landskronas olika aktörer ett viktigt inslag i arbetet för att minska nedskräpning i centrala staden. Ett exempel på ett etablerat samarbete mellan olika aktörer inom en stad är Göteborgs Stads samverkansorganisation Trygg, vacker stad. Inom denna samverkansorganisation arbetar bland andra förvaltningar och enskilda organisationer tillsammans för att öka tryggheten och för att skapa en bättre stadsmiljö i Göteborg. Genom att införa ett liknande samarbete mellan Landskrona stad och andra aktörer i centrala Landskrona, såsom fastighetsägare och ansvarigt företag för busshållplatser med busskurer, kan centrala Landskrona bli en ännu tryggare och trevligare plats att vistas på. För att få ett fungerande och hållbart samarbete mellan Landskrona stad och centrala Landskronas olika aktörer kring nedskräpningsfrågan, är det av stor vikt att inom Landskrona stad utse en förvaltning samt en tjänsteman som samordnar och driver detta samarbete framåt. Utan samordning och drivkraft riskerar ett potentiellt samarbete att fallera.

Ett samarbete mellan Landskrona stad och dess invånare är ett samarbete som, enligt vad som framkommer i denna utredning, bedöms vara i behov av utveckling. Genom ett gott samarbete mellan Landskrona stad och dess invånare kan man få nedskräpningsproblematiken i centrala Landskrona att bli en fråga för gemene man. Borås Stads mobilapplikation Borås rent och snyggt är ett exempel på ett samarbete mellan en stad och dess invånare. Med denna mobilapplikation kan Borås invånare se var alla papperskorgar i centrala Borås finns utplacerade samt ge förslag på var nya papperskorgar kan placeras ut. Denna utredning påvisar även att papperskorgar i centrala Landskrona är en viktig fråga för flera aktörer. Ett samarbete mellan Landskrona stad och dess invånare, där invånare har möjlighet att lämna synpunkter på hur arbetet med papperskorgar i centrala staden kan utvecklas, kan bidra till att stadens invånare upplever en större glädje i att engagera sig i renhållningsarbetet. Detta i sin tur kan bidra till att fler invånare i Landskrona använder de papperskorgar som är utplacerade i centrala staden istället för att slänga sitt skräp på marken.

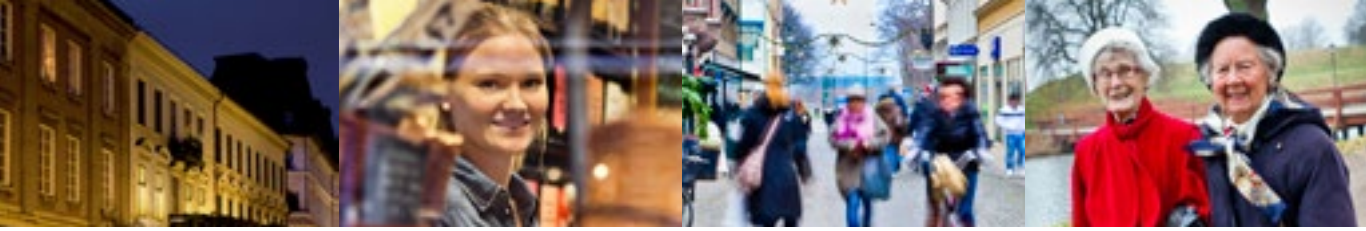

Denna utredning innehåller flera konkreta idéer på hur arbetet mot nedskräpning i centrala Landskrona kan utvecklas. Genom att skapa en unik papperskorg för Landskrona, likt den för Göteborgs unika Göteborgspapperskorgen, kan det både bli lättare och roligare för allmänheten att slänga sitt skräp i papperskorgen. Att, som i Göteborg, inte städa centrala Landskrona under fem dagar varje år för att påvisa allmänheten hur skräpig det blir, kan skapa attitydförändring hos Landskronas invånare men också bidra till ett större engagemang för nedskräpningsfrågan hos allmänheten. Att skapa attitydförändring hos Landskronas invånare innebär ett ansvar för flera olika aktörer. Förskolan och skolan är viktiga verksamheter när det handlar om att skapa positiva attityder till renhållning bland barn och ungdomar. Göteborgs idag största städaktivitet, Förskolorna och Skolornas Vårstädning, syftar på samma vis till att skapa goda och hållbara attityder till nedskräpning hos barn och ungdomar.

Göteborgs Stads hemsida innehåller tydlig och konkret information om hur Göteborgs Stad arbetar mot nedskräpning i bland annat centrala Göteborg. Att via Landskrona stads hemsida¹ ge mer information om hur Landskrona stad arbetar mot nedskräpning, kan vara ett bra sätt att ge allmänheten en inblick i hur renhållningsarbetet i centrala Landskrona ser ut. Att ge allmänheten mer och tydlig information om hur arbetet mot nedskräpning i centrala staden ser ut, kan också påvisa att nedskräpningsfrågan är viktig i Landskrona och att det är en problematik som tas på allvar.

Ett fungerande och fortlöpande samarbete mellan Landskrona stad och dess invånare samt med olika aktörer i centrala Landskrona är en viktig pusselbit i utvecklingen av arbetet mot nedskräpning i centrala staden. Att se styrkan i att utveckla Landskrona stads redan etablerade arbete mot nedskräpning i centrala Landskrona, är ett betydelsefullt steg i den riktning som leder mot ett ännu tryggare och renare Landskrona.

¹ Landskrona stads hemsida.

Referenslista

Landskrona stad. (2010). *Samhällsinformation från Landskrona stad: Information till dig som bor i Landskrona*. Landskrona.

Landskrona stad. (2012). *Överenskommelse om samverkan för ökad trygghet i Landskrona 2012*. Landskrona.

Naturvårdsverket. (2012). *Särskild satsning för minskad nedskräpning: Delredovisning av regeringsuppdrag 8, 2011*. Stockholm.

Sahlin, Ingrid och Åkerström, Malin. (2000). *Det lokala våldet: Om rädsla, rasism och social kontroll*. Stockholm: Liber AB.

Internetreferenser

Borås Stads hemsida. www.boras.se, hämtad 2012-11-29.

Göteborgs Stads hemsida. www.goteborg.se, hämtad 2012-11-22.

Landskrona stads hemsida. landskrona.se, hämtad 2012-12-06.

Stiftelsen Håll Sverige Rents hemsida. www.hrs.se, hämtad 2012-11-22.